

Iktató szám: Tv/27-2/2021.

Tiszavárkony Község Polgármesterének

20/2020.(XII.30.) számú határozata

Tiszavárkony Község lakóhelyi környezeti állapotának értékeléséről

Tiszavárkony Község Polgármestere a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében meghatározott jogkörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

Tiszavárkony Község Polgármestere a környezetvédelem általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 51. § (3) bekezdése alapján megtárgyalta a település lakóhelyi környezeti állapotának értékeléséről szóló tájékoztatót, melyet jóváhagyólag tudomásul vesz.

A határozatról értesülnek:

- 1./ Képviselő-testület tagjai helyben,
- 2./ Hegedűs István polgármester helyben,
- 3./ Gyapjasné Sepsi Erzsébet jegyző helyben,

T Á J É K O Z T A T Ó

Tiszavárkony község

lakóhelyi környezeti állapotának értékeléséről

A természetvédelem általános szabályairól szóló, 1995. évi LIII. törvény 51. § (3) bekezdése alapján Tiszavárkony község környezetvédelmi helyzetéről, a lakóhelyi környezet állapotának értékeléséről az alábbi tájékoztatást adom:

Légszennyezettség

A levegőbe kerülő szennyező anyagok – melyek jelentős környezeti hatást gyakorolnak – jellemzően a következők:

- kén-dioxid (tűzelőanyagok elégetésekor – szén, olaj – keletkezik)
- szén-monoxid (gépjármű közlekedés, lakossági fűtés – dohányfüst, beltéri gáztűzelés)
- nitrogén-oxid (tűzelőanyagok elégetésekor keletkezik)
- ülepedő por
- benzol (gépjármű közlekedés).

Fenti légszennyező anyagok tekintetében légszennyező telephely és pontforrás, valamint szerves-oldószert kibocsátó üzem településünkön nem működik.

Jellemzően őszi és téli időszakban a fűtési szezon kezdetével a lakossági eredetű légszennyezés is nagy hatással van a környezeti levegő minőségére. Sajnos a lakosság körében a jogkövető magatartás nem jellemző, a jogszabályi tiltás ellenére gyakori az egyéb káros anyagok (pl. gumi, műanyag csomagolóanyagok) égetése.

A megyén belül a legjelentősebb légszennyező telephelyek közel fele továbbra is Szolnok, Jászberény, Karcag, Martfű és Törökszentmiklós térségében található.

Országos összehasonlításban a régió a kibocsátásokat tekintve enyhén szennyezettnek tekinthető, kivéve a porterhelést, ami jelentős mértékűnek mondható.

Az uralkodó szélirányok elsősorban a Szolnoktól Délre lévő térség felé szállítják a légszennyező anyagokat, így ez a tény településünk levegőminőségét is befolyásolja.

A légszennyezettség helyzetét tekintve - az előző tájékoztatóban rögzítettekhez képest - jelentős változás az elmúlt időszakban nem történt.

Léghőmérséklet, hidrometeorológia

Évek óta jellemző az évszakok átrendeződése, a később kezdődő, rövidebb tél és a tovább tartó nyár, a szélsőséges hőmérsékleti ingadozás.

Megfigyelhető a klímaváltozással prognosztizált általános hőmérséklet emelkedés, a csapadékosabb tél kevesebb hóval, és a rövid idő alatt lehulló nagy csapadék.

A léghőmérséklet adatait vizsgálva Szolnok térségében a havi maximumok minden hónapban a sokéves havi maximum alatt maradtak, 0,1 – 8,1 Celsius fokkal. A legmagasabb hőmérsékletet augusztus 12-én észlelték 35,6 Celsius fokkal.

A leghidegebb nap január 7-én volt, -12,8 Celsius fok, a sokéves átlaghoz viszonyítva ez 12 Celsius fokkal magasabb a januári minimum hőmérsékletnél, ami -24,8 Celsius fok.

Átlaghőmérsékletet vizsgálva az észlelés kezdete (1963) óta a 2019. év második helyen áll 12,6 Celsius fokkal.

2019. évben összesen 55 db fagyos nap, 11 db téli nap, 2 zord nap, 101 nyári nap (25 fok felett), 43 hőség nap (30 fok felett), 1 forró nap (35 fok felett) fordult elő.

Legtöbb csapadék májusban és szeptemberben fordult elő, a legszárazabb a január a február és a március volt.

A 2019. évben lehullott csapadék hét hónapban (január, április, május, június, szeptember, november és december) haladta meg a sokéves havi átlagcsapadékot, a többi öt hónap alatta maradt. A legtöbb eső májusban esett, a sokéves májusi átlag 235%-a.

2019. évben a Tiszán négy közepes árhullám vonult le, amely meghaladta a 300 cm-t, és egy kisebb árhullám vonult le. Csak egy árhullám haladta meg az I. fokú árvízvédelmi szintet.

Zajterhelés

A zaj életünk szerves részét képezi, hiszen a munkavégzés, a kommunikálás, a szórakozás mind-mind zaj keletkezésével jár együtt.

A környezetből származó zajterhelés eredete szerint lehet:

- ipari, mezőgazdasági eredetű,
- közlekedési,
- egyéb eredetű zaj.

A mezőgazdaság két ágazata közül a növénytermesztés - tevékenységének helyszínéből adódóan - ritkán eredményez a lakosság számára zavaró mértékű zajt. E tevékenységet jellemzően lakott területtől távolabb folytatják, és csak időszakosan terhelik zajjal a környezetet.

A mezőgazdasági termékek szállítása a nyári, őszi időszakban a település belterületén már érzékelhető zajterheléssel jár.

Az állattartás esetén főleg a szaghatás a jellemző lakossági panasz, az állatok okozta zaj nem számottevő.

Olyan ipari üzem, amely mint zajforrás zavarná a lakosságot, nincs a település területén.

A környezet zajterhelése alapvetően közlekedési eredetű; úgymint gépjármű és repülési eredetű zajok. A forgalom sűrűsége napszakonként és időszakonként is változik.

Az elmúlt években a vasúti teherszállítás volumene szinte teljesen visszaesett, és a közutakra terhelődött át, amit a településünkön áthaladó 4625 számú út fokozott igénybevétele és minőségének leromlása is mutat.

A repülési zaj minimális mértékű, szinte csak a szunyoggyérítéssel és a katonai repüléssel függ össze.

A közúti közlekedés által okozott zaj egyrészt a településen átmenő tranzit forgalomból, másrészt a belső forgalomból adódik. A tranzitforgalom a 4625 számú úton jellemző, de az áruszállító teherforgalom – az élelmiszerboltok és vendéglátóegységek elhelyezkedése miatt – érinti a község belterületi útjait is.

A vasúti közlekedést tekintve a vasútvonal a településünk közvetlen környezetében nem fut, ezért zavaró hatású zajt nem okoz a településen élőknek.

Vízminőségvédelem

Településünk belterületén az ingatlanok szinte 100%-os mértékben a közműves ivóvízellátást veszik igénybe. A külterületi ingatlanok egy része szintén a közműves ivóvízhálózathoz csatlakozott, a többi lakos saját kúttal rendelkezik.

2011.szeptember 01. napjától a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. végzi a közzolgáltatást településünkön.

Az ivóvizet egy üzemelő kút, három víztorony biztosítja.

A település ivóvízhálózatának jelentős hányada korszerűtlen azbesztcement csövekből áll.

Az ivóvízminőség-javító beruházás az elmúlt években történt, melynek során új víztorony, víztisztító berendezés, körkörösítés, tolózárak cseréje, illetve Tiszajenőn egy mélyfúrású kút létesítésére került sor. A Tiszavárkony- Szőlők vízellátását ez a kút biztosítja.

Szolnok és környéke legfőbb folyója a Tisza.

A Tisza nagy vízhozama és öntisztuló képessége miatt csak kisebb jeleit adja a terhelésnek, a folyó vízminősége „jó víz” és „tűrhető víz” minősítés közé helyezhető.

/ Minősítések: I. oszt.: Kiváló víz, II. oszt.: Jó víz, III. oszt.: Tűrhető víz, IV. oszt.: Szennyezett víz, V. oszt.: Erősen szennyezett víz./

Hulladékgazdálkodás

Települési szilárd hulladék

A hulladékszállítást településünkön az NHSZ Szolnok Közzolgáltató Nonprofit Kft végzi.

Tiszavárkony területén szelektív hulladékgyűjtő sziget nincs, így jelenleg szelektív hulladékgyűjtésre nincs lehetőség.

Veszélyes hulladékok tekintetében az egészségügyi intézményeknél keletkező veszélyes hulladékot a Design Kft.-vel kötött szerződés keretében szállítják el és ártalmatlanítják.

Az egyéb veszélyes hulladékok - úgymint elemek, akkumulátorok, fénycsövek stb. – elhelyezése a Szolnoki hulladékgyűjtő udvarokban lehetséges. Az elemek begyűjtésére a Tószegi Általános Iskola Endre király Tagintézményében is van lehetőség.

Települési folyékony hulladék

A települési folyékony hulladék elszállítását szintén a Tiszai Regionális Vízművek Zrt. biztosítja.

Természet- és tájvédelem

Táj- és természetvédelem szempontjából Tiszavárkony közigazgatási területén lévő országos jelentőségű védett természeti terület van, mely területek állapota a korábbi évekhez képest nem változott.

Magába foglalja a Közép-Tiszai Tájvédelmi körzet részeként a Tisza folyó partvonalát, mely terület a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területe, és része a Natura 2000 hálózatának.

A település természeti értékei igen jelentősek, több védettségi kategória is megtalálható az igazgatási területen.

A természetvédelmi területen és a védelemre tervezett területek környezetében szennyező anyagot kibocsátó üzem nem található.

Az élő Tisza és változó szélességű hullámtere táji és természeti értékekben egyaránt gazdag.

Az árvizek nyomán létrejött vízállásos területek (élővilágukban változatos nedves rétek) képeznek átmenetet az ártéri ligeterdős természetvédelmi területek és a mezőgazdasági területek között.

Az árvízvédelmi létesítmények, így a fővédvonalak karbantartását a szakaszmérnökségek végzik, mely munkálatok: a töltés gyepfelületének, a töltéskoronának, a rézsűburkolatoknak a karbantartása.

A magas folyópartot fehér fűzből, fehér és szürke nyárból álló galériaerdő övezi.

A fákra, bokrokra kapaszkodó növények burjánzó fátyoltársulásokat hoztak létre (vadszőlő, farkasalma, stb.). Az aljnövényzet szeder, árvacsalán, aranyvessző.

Az áradásokat követően a mélyedésekben visszamaradó víz az erdőnek sajátos mikroklímát nyújt, ami az élővilág sokszínűségére is kihat.

A mélyebb vizekben a halak, a sekélyebb részeken a kétéltűek találnak szaporodó helyet.

A településen mintegy három darab fehér gólyafészket foglalt el költő - pár.

Környezetvédelmi tudatformálás, nevelés

A természet természetes erőit csak akkor lehet az egészségfejlesztés szolgálatába állítani, ha maga a természeti környezet egészséges. Sajnos az ember a maga természetátalakító hatásával, a termeléssel, a kultúra színvonalának emelésével, a gépesítés fokozásával és főleg gondatlanságával egyre nagyobb károsodást okoz a környezeti értékekben, a természetben. A tanulókat a tudományos ismeretek segítségével, valamint gyakorlati tevékenységükkel rá kell nevelni arra, hogy a természetet az ember, az emberiség érdekében védjék meg az emberi károkozástól. Ebben a feladatban a gyermekek úgy tudnak részt vállalni, ha megtanulják a természeti erőforrások ésszerű, nem pazarló felhasználását (víz, világítás, energia, fák, növények, virágok), az egész bioszféra megőrzését a szennyeződéstől (levegő, víz), a pusztulástól (erózió, szikesedés).

A környezetvédelmi tudatformálás, nevelés rendkívül fontos feladat.

A Tószegi Általános Iskola Endre Király Tagintézménye nevelési és pedagógiai programjában jelentős szerepet kap a környezet megismerésére, védelmére irányuló tevékenység. Környezeti nevelési programjának alapelve, a természet iránti felelősség érzésének kialakítása, a természet védelme.

A környezetvédelmi tudatformálás célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása, tanítványaik környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása, tanítványaik alakuló értékudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és közös felelősségtudat alapjainak formálása.

A környezetvédelmi tudatformálás területei:

- a környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, óvoda, tantermek, udvar területén),
- a környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

A környezetvédelmi tudatformálás színterei:

- példamutató iskolai környezet kialakítására törekszik az intézmény,
- tantermek, folyosók, udvar fásítása,
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés,
- a pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- kerékpáros és gyalogosközlekedés ösztönzése,

- egyéb, napközis foglalkozások.

A környezeti nevelés tantárgyi keretei között megvalósítandó célok

- a környezettudatos magatartás elősegítése, a káros környezeti hatások tudatosításával, a környezetbarát anyagok megismerésével,
- a környezetért felelős, egészségorientált életvitel elősegítése a közvetlen környezet problémáinak felismerésével, az egészségmegőrzés alapjainak kialakításával,
- környezettudatos értékrend „ökológiai morál” kialakítása helyzetgyakorlatok, szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerésével.

Kiemelt feladatok:

- A tanulók foglalkozzanak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - környezet fogalmával,
 - Tiszavárkony természeti értékeivel,
 - Tiszavárkony környezetvédelmi feladataival,
 - a környezetvédelem által nyújtott lehetőségekkel,
 - a környezetszennyezés formáival és következményeivel,
- A tanulóknak bemutatják és gyakoroltatják velük azokat a környezet megóvásához szükséges készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik,
- A tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelősséget vállaló életvitel kialakítása, olyan értékrendszer megszilárdítása, amely megbecsüli, értékeli a környezetet ápoló, szépítő embert, a figyelmet ráirányítva az épített értékekre is.

Az oktató- nevelő munka során az intézmény pedagógusai rendszeresen tudatosítják a tanulóknak, hogy az érintetlen környezet nagy érték, azt óvni kell.

A fentieket az alábbi tevékenységekkel igyekeznek erősíteni:

- Erdei túrák, séták, kirándulások szervezése a környezethez iránti felelősség érzésének erősítése, valamint a természet iránti tisztelet magasabb szintű kialakítása céljából
- Biológia, környezetismeret, természetismeret, kémia tantárgyak ismeretanyagának feldolgozása, technika tantárgy keretében például madáretető készítés.
- Megemlékezés a Föld napjáról, Tisza világnapjáról, illetve a Víz világnapjáról.
- Hulladék gyűjtés szervezése az iskolában.
- Kirándulások szervezése.
- Ismeretterjesztő előadások, filmek megtekintése.

- Madármegfigyelés (tanórához kapcsoltan).
- Az iskola udvarát a diákokkal közösen ápolják.
- Otthoni kertészkedésre ösztönző versenyek szervezése.
- Iskolakert gondozása.
- Kirándulás kerékpárral Tiszavárkony nevezetes helyeihez. (Endre király emlékmű, a Tiszához).
- Az osztálykirándulások megszervezésekor törekednek a tananyaghoz kapcsolódóan nevezetes természeti kincseinket látogatni meg a diákok.

A környezeti nevelés terén törekszik az intézmény a tanórán kívüli környezetben történő oktatás-nevelés kiszélesítésére, a tanulók fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra történő szocializálására.

A fenntarthatóság, környezettudatosság terén cél:

- hogy a tanulók megtanulják, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan, felelősségteljesen használják,
- a környezetkímélő, értékvédő magatartás váljon számukra meghatározóvá,
- az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.

Tiszavárkony, 2020. december 30.

Hegedűs István
polgármester

